862/11

Den 28. februar 2011 blev i sag nr. 78.175:

xxxxx xxxxxx
xxxxxxxxxxxx xxx xxxxx
xxxx xxxxxxxxx x

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede har livsforsikring i Nordea Pension. Hun klager over, at selskabet har afvist at bevilge præmiefritagelse og invalidepension.

Selskabet henviser til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Livsforsikringen giver bl.a. ret til præmiefritagelse og invalidepension, hvis erhvervsevnen som følge af sygdom eller ulykke nedsættes med mindst 2/3. Karensperioden er 3 måneder. Det fremgår, at klageren har tilbagekøbt/ophævet forsikringen pr. 1/1 2010.

Klageren er født i 1958. Hun er uddannet bankassistent og har arbejdet i bank gennem 30 år. På grund af lændesmerter og følger efter operationer i underliv blev hun pr. 1/8 2008 bevilget fleksjob. Fleksjobbet blev etableret på hendes hidtidige arbejdsplads med en ugentlig arbejdstid på 12,5 timer.

Den 12/1 2009 blev hun endelig sygemeldt fra sit fleksjob og derfor opsagt pr. 30/6 2009. Hun overgik pr. 1/7 2009 til udbetaling af ledighedsydelse. Ved sin ansøgning af 4/5 2009 anmodede hun selskabet om helbredsbetingede ydelser.

I en speciallægeerklæring af 2/11 2009 hedder det bl.a.:

"**Aktuelle**
Spontan debut i foråret 2007 af lændesmerter. Over det følgende halve år var der en betydelig forværring af lændesmerterne, men siden har tilstanden været nogenlunde stationær uden nogen afgørende tendens mod bedring eller forværring.
Beskriver aktuelt følgende: Har smerter midt i lænden i et håndfladestort område ved overgangen til korsbenet. Har endvidere en mere punktuel smerte nogenlunde svarende til den bageste del af hoftekammen på venstre side. Oplever ingen udstrålende smerter. Har fornemmelse af let uro og nedsat kraft ved brug af venstre ben - specielt svarende til låret. Angiver, at smerterne er konstant til stede, men veksler en del i intensitet. Der er dels en mere spontan periodevis ændring i intensiteten over dage og uger mellem blot træthed og ømhed og meget kraftige og funktionshæmmende smerter. I det daglige, oplever klienten en forudsigelig forværring ved foroverbøjet belastning og ved længere tids stillesidden - ofte omkring 30 min. Har en vis lindring ved at ligge fladt på ryggen på hårdt underlag. Kan godt gå over lange afstande uden smerteforværring og synes faktisk, at det af og til kan virke smertelindrende. Sover nogenlunde om natten, men må dog ofte op et par gange og bevæge ryggen.
Har været behandlet med kiropraktik og fysioterapi uden nogen afgørende bedring. Har oplevet en smule smertelindring ved smertestillende medicin, men har ikke haft lyst til at fortsætte med dette.

**Øvrige organsystemer**
Ingen klager.

**Medicin**
Tablet Lisinopril.

**Funktionsniveau**
Har haft kontorarbejde i bank gennem mere end 30 år. Fik på grund af de beskrevne lændesmerter tiltagende svært ved at klare arbejdsindsatsen og fik fra 1. august 2008 bevilget fleksjob med 12 timers ugentlig arbejdsindsats fordelt på alle ugens 5 dage. Havde imidlertid også vanskeligt ved at passe dette arbejde og havde frem til afslutning af 2008 17 sygedage. Blev på dette grundlag afskediget fra arbejdet ved januar 2009. Efter aftale med banken, overgik klienten til sygemelding og har ikke haft bankarbejde siden årsskiftet. Klienten angiver, at lændesmerterne som regel er ret beskedne fra morgenstunden og under transporttid frem til arbejdet. Når klienten påbegynder arbejdet, sker der en langsom forværring af tilstanden, således at smerten langsomt akkumuleres over 2 til 3 timer til et betydeligt funktionshæmmet niveau, der gør, at klienten ikke kan fortsætte arbejdet. Når klienten efter en sådan arbejdsindsats tager hjem, må hun straks lægge sig og hvile i 1-2 timer.
Bor alene i lejlighed. Kan med stort besvær klare madlavning, støvsugning og rengøring. Beskriver for eksempel, at hun må sidde ned, når hun støvsuger for ikke at opleve smerteforværring. Kan gå og cykle uden praktisk begrænsning. Har tidligere været ivrig med tennis og dans, men har måttet opgive dette på grund af aktuelle.
Mener måske godt at kunne klare en 12-timers ugentlig arbejdsindsats som anført oven for under fleksjob ordning, men mener at arbejdsindsatsen i så fald skal fordeles til 3 dage á 4 timer.

**Objektivt**
God almentilstand, ernæringstilstanden naturlig, bevæger sig frit og ubesværet, men vil helst stå op det meste af tiden, kommer let og hurtigt af tøjet, kan tage cowboybukser af og på stående på et ben, psykisk upåfaldende uden drama eller appel, ingen hvileåndenød eller cyanose, ingen anæmi eller icterus.

Collum: Ingen struma, venestase eller lymfomer.
Columna cervicalis: Let hæmmet ekstension, men ellers fri bevægelighed uden smerter. Ingen ømhed, negativ foramen kompressionstest.
Stethoscopia cordis: Regelmæssig aktion, ingen mislyde.
Stethoscopia pulmonum: Pænt luftskifte, ingen bilyde.
Overekstremiteter: Normal hud og muskeltrofik, leddene frie, uømme og uden kapselsvulst.
Columna: Let affladet lændelordose, lille skoliose, bøjer nydeligt forover med pæn kyfosering og uden smerter, lateral fleksion og ekstension medfører smerte ved blot få graders bevægelse. Trykømhed lavt lumbalt og ud i venstre iliolumbale vinkel og sv.t. gluteus medius tilhæftningen langs cristakammen på venstre side.
Underekstremiteter: Normal hud- og muskeltrofik, gode fodpulse og ingen ødemer, let diffus hævelse omkring venstre ankelled, men ellers er leddene frie, uømme og uden kapselsvulst, normal følesans, kraft og senereflekser, negativ Lasegue.

**Paraklinik**
MR-skanning af columna lumbalis (23.07.07 - Privathospitalet …): Diskusdegeneration, Modic type 2 forandringer og lille median prolaps på niveau L5/S1. Let diskusprotrusion og svær facetledsartrose primært på højre side på niveau L4/L5, let diskusprotrusion på niveau L2/L3.

**Konklusion**
51-årig kvinde, som har haft lave lændesmerter med en vis udstråling til venstre side gennem 2½ år. I det første halve år, var der tale om en tiltagende smerter, men over de følgende 2 år, har smertegenerne været nogenlunde på uændret niveau. Fremtræder i god almentilstand og bevæger sig frit, men har svært ved at sidde ned under undersøgelsen. Ved den objektive undersøgelse, finder man som det mest markante en udtalt trykømhed lavt i lænderygsøjlen og ud i venstre side af bækkenet samt en betydelig smerteforværring, når klienten bevæger til siderne og bagover. Herudover finder man normale forhold, og man finder specielt normale neurologiske forhold på underekstremiteter. MR-skanning foretaget i juni 2007 viser betydelige degenerative forandringer, men ingen tegn til påvirkning af nerverødder. Den reumatologiske diagnose er som anført neden for.

Den reumatologiske sygdom må anses for varig og uden nogen yderligere afgørende behandlingsmuligheder. Klienten har ikke haft afgørende effekt af smertestillende medicin, kiropraktik og fysioterapi. Har været vurderet på Center for Rygkirurgi, hvor man ikke har ment at kunne hjælpe klienten med operation.

Den reumatologiske sygdomstilstand begrunder en væsentlig nedsat arbejdsevne i aktiviteter, der er tungt og monotont rygbelastende. I hvilket omfang arbejdsevnen er nedsat i ikke-rygbelastende aktiviteter som aktuelle kontorjob, kan ikke objektivt lægefagligt udmåles. Som det fremgår, har klienten fået tilkendt fleksjob med 12 ugers arbejdsindsats, men har haft vanskeligt ved at klare dette.

**Diagnose**
Spondylosis columna lumbalis (slidgigt i lænderyggen)."

Da selskabet afviste at bevilge helbredsbetingede ydelser, anførte klagerens faglige repræsentant i brev af 17/2 2010 bl.a.:

"[Klager] fik i forbindelse underlivsoperation i 2005 beskadiget nogle nerver i det lille bækken. Som det fremgår af vedlagte lægeskøn af 11.3.2008 og 19.6.2008 fra … Kommunes lægekonsulent … har det som konsekvens, at *hertil kommer en generel smerteproblematik, som*

*vil gøre sig gældende selv i en hensyntagende beskæftigelse og formentlig medføre ganske betydelige udtrætningsfænomener i enhver tænkelig beskæftigelse.* Denne vurdering er foretaget i forbindelse med visitationen til fleksjob den 1. august 2008.

Sidenhen er [klager] opsagt på grund af for megen sygdom. Hun blev i forbindelse med en samtale med hendes chef ved årsskiftet 2008 oplyst, at hun havde for mange sygedage, idet hun i perioden fra den 1. august - 30. december 2008 havde haft 17 sygedage. På det tidspunkt gik [klager] og ventede på endnu en stor underlivsoperation i marts 2009. Ved operationen fik hun fjernet en stor mængde arvæv og sutur.

Hun blev sagt op pr. 1.marts 2009 med fratræden med udgangen af juni 2009, og hun er i dag på ledighedsydelse. [Klager] har således ikke kunnet fastholde et fleksjob på 12,5 time ugentligt."

Selskabet har i brev af 20/5 2010 til nævnet redegjort for sin stillingtagen således:

"[Klager] er i 2008 tilkendt fleksjob på grund af samme lidelser, som hun anmelder nu. Der er ikke nogen indikation af, at tilstanden siden start i fleksjobbet er blevet forværret. [Klager] er dog i marts 2009 opereret, hvor hun får foretaget abdominalplastik og afsluttes uden betydelige følgetilstande.

Vi har derfor i henhold til forsikringsbetingelserne (bilag …) vurderet [klagers] generelle erhvervsevne i forhold til alle erhverv og ikke kun i forhold til hendes hidtidige erhverv.

Vi vurderer, at [klagers] generelle erhvervsevne ikke er nedsat med 2/3 eller mere, og hun opfylder således ikke betingelserne for præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension.

Som begrundelse for vurderingen lægger vi blandt andet vægt på erklæringen fra speciallæge i reumatologi … (bilag …). Af erklæringen fremgår det, at forsikrede ved undersøgelsen bevæger sig frit og ubesværet, kommer let og hurtigt af tøjet og kan tage bukser af og på stående på et ben. Forsikrede oplyser om sit funktionsniveau, at hendes lændesmerter er beskedne om morgenen, og at der sker en forværring efter 2-3 timers arbejde. Forsikrede oplyser også, at hun kan gå og cykle uden praktisk begrænsning. Ved den objektive undersøgelse er fundet 'udtalt trykømhed lavt i lænderygsøjlen og ud i venstre side af bækkenet samt en betydelig smerteforværring, når klienten bevæger til siderne og bagover. Herudover finder man normale forhold, og man finder specielt normale neurologisk forhold på underekstremiteter. MR-scanning foretaget i juni 2007 viser betydelige degenerative forandringer, men ingen tegn til påvirkning af nerverødder.' Speciallægen konkluderer afslutningsvis, at forsikredes erhvervsevne er nedsat i arbejde med aktiviteter, der er tungt og monotont rygbelastende.
Af oplysningerne fra Privathospitalet … (bilag …) fremgår det, at forsikrede har fået bortopereret livmoderen i 2005 og har fået bortopereret æggestokke og æggeledere i 2006, ligesom hun i 2009 har fået foretaget abdominalplastik og er afsluttet uden betydelige følgetilstande.

I henhold til ankenævns- og retspraksis er det, at forsikrede er godkendt til fleksjob, ikke ensbetydende med et forsikringsretligt generelt erhvervsevnetab. Berettigelse til fleksjob vurderes på grundlag af arbejdsevnen og ikke den generelle erhvervsevne. Desuden er der efter den 1. januar 2003 ikke længere identitet mellem bedømmelsen i offentligt regi og forsikringsretligt regi. Det betyder, at den offentlige bedømmelse ikke sker alene på grundlag af en lægelig bedømmelse af helbredsforholdene, men på grundlag af en lang række faktorer, hvor lægelige oplysninger kun er en del af mange.

Vi gør ligeledes opmærksom på, at løntilskuddet i fleksjobbet er fastsat ud fra arbejdsevnen i den konkrete jobfunktion og ikke alene ud fra de helbredsmæssige forhold. Størrelsen af tilskuddet kan derfor ikke sidestilles med vores vurdering af den generelle erhvervsevne. Vi henviser i øvrigt til Østre Landsrets dom fra den 7. oktober 2005 i sagen B-793-04-SK, hvoraf det kan udledes, at det offentliges vurdering hverken beviser eller i sig selv skaber en formodning omkring størrelsen af forsikredes erhvervsevne.

Vi gør desuden opmærksom på, at [klager] i januar 2010 har valgt at tilbagekøbe sin forsikring, og forsikringen er herefter ophævet.

Vi fastholder således, at det ikke er dokumenteret eller sandsynliggjort, at forsikredes generelle erhvervsevne er nedsat med 2/3 eller mere og fastholder, at [klager] ikke er berettiget til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension."

Heroverfor har klageren i brev af 6/6 2010 til nævnet bl.a. bemærket:

"1. Jeg har aldrig haft tungt, monotont rygbelastende job, er bankass. Siden 1979. Havde hæve-sænkebord, stod på ergo gummimåtte købt specielt, havde mulighed for at holde de pauser jeg havde brug for. Min arbejdsplads og jeg ville gerne have fortsat samarbejdet … trods ovennævnte havde jeg fra flexjobbet blev bevilliget (12,50 time pr. uge) 1. aug. 2008 til 31. dec. 2008 17 sygedage, hvilket ikke var holdbart for banken.

2. Nordea Liv og Pension hæfter sig meget ved, det var en plastickirurg der opererede mig på … 2009, men havde det været en kosmetisk operation havde min sundhedsforsikring aldrig betalt operationen. Jeg havde kroniske smerter i venstre side af underlivet pga. arvæv. Fik fjernet 612 g arvæv. Har stadig en del arvæv tilbage, men overlægen turde ikke fjerne mere pga. risiko for koldbrand. Min egen læge skrev en henvisning til en plastickirurg fordi jeg allerede havde 3 store ar på maven."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**A. Invalidepension og præmiefritagelse**
…
Forsikrede har ret til invalidepension og/eller præmiefritagelse, hvis forsikrede får nedsat sin erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Nedsat erhvervsevne, der berettiger til udbetaling af invalidepension go/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til ved passende beskæftigelse - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egne er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder."

Nævnet udtaler:

På det foreliggende grundlag finder nævnet det ikke af klageren bevist, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde præmiefritagelse og invalidepension.

Derfor

b e s t e m m e s :

---

Klager får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand